

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. június 16.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2023/0180(NLE)

10770/23
ADD 1

ACP 59
WTO 81
RELEX 750
COAFR 205
FDI 9

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2023. június 16.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 312 final - ANNEX
Tárgy:	MELLÉKLET a következőhöz: Javaslat – A Tanács határozata az Európai Unió és az Angolai Köztársaság közötti, a fenntartható beruházások megkönnyítéséről szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 312 final számú dokumentum
MELLÉKLETÉT.

Melléklet: COM(2023) 312 final - ANNEX

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2023.6.16.
COM(2023) 312 final

ANNEX

MELLÉKLET

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

**az Európai Unió és az Angolai Köztársaság közötti, a fenntartható beruházások
megkönnyítéséről szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról**

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ ANGOLAI KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTTI,
A FENNTARTHATÓ BERUHÁZÁSOK MEGKÖNNYÍTÉSÉRŐL SZÓLÓ
MEGÁLLAPODÁS

Tartalom

I. fejezet	Általános rendelkezések
II. fejezet	Átláthatóság és kiszámíthatóság
III. fejezet	Az engedélyezési eljárások egyszerűsítése
IV. fejezet	Fókuszpontok és az érdekelt felek bevonása
V. fejezet	Kereskedelem és fenntartható fejlődés
VI. fejezet	Viták elkerülése és vitarendezés
VII. fejezet	Együttműködés és intézményi rendelkezések
VIII. fejezet	Záró rendelkezések

PREAMBULUM

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió,

valamint

AZ ANGOLAI KÖZTÁRSASÁG (a továbbiakban: Angola),

a továbbiakban együttesen: a Felek, vagy külön: a Fél,

FIGYELEMBE VÉVE azon óhajukat, hogy tovább erősítsék gazdasági kapcsolataikat, és partnerségen és együttműködésen alapuló szoros és tartós kapcsolatokat alakítsanak ki a fenntartható fejlődés előmozdítása céljából;

AZZAL AZ ÓHAJJAL, hogy mozgósítsák és fenntartsák a beruházásokat, új foglalkoztatási lehetőségeket teremtsenek és javítsák területükön az életszínvonalat;

FELISMERVE, hogy az átláthatóság és a kiszámíthatóság fokozása, az engedélyezési eljárások egyszerűsítése és az érdekelt felek bevonása révén elő kell segíteni a beruházásokat a beruházási környezet javítása érdekében;

MEGGYŐZŐDVE arról, hogy a beruházáskönnyítési intézkedések fokozzák a mikro-, kis- és középvállalkozásokba (a továbbiakban: mkkv-k) irányuló és az azok által megvalósított beruházásokat;

FELISMERVE, hogy a beruházások támogatják a fenntartható fejlődést, a gazdasági növekedést és a gazdasági tevékenységek diverzifikációját, és hozzájárulhatnak az ENSZ Közgyűlése által 2015. szeptember 25-én elfogadott, a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó

fenntartható fejlődési menetrendben (a továbbiakban: az ENSZ 2030-ig tartó időszakra szóló menetrendje) meghatározott célok eléréséhez;

FELISMERVE a technikai segítségnyújtás és a kapacitásépítés fontosságát e megállapodás végrehajtása szempontjából;

MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket az Egyesült Nemzetek Alapokmánya iránt, és tekintettel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában megfogalmazott elvekre;

SZEM ELŐTT TARTVA az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportja, másrészről a Közösség és tagállamai által 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt partnerségi megállapodást (a továbbiakban: Cotonoui Megállapodás), beleértve annak lényeges és alapvető elemeit,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK

Célkitűzések

E megállapodás célja a Felek közötti közvetlen külföldi befektetések vonzásának, bővítésének és megtartásának megkönnyítése a gazdasági diverzifikáció és a fenntartható fejlődés érdekében.

2. CIKK

Hatókör

1. E megállapodás a Felek által a beruházással kapcsolatban elfogadott vagy fenntartott intézkedésekre alkalmazandó.
2. A Felek újólal megerősítik azon jogukat, hogy területükön belül szabályozási intézkedéseket hozzanak olyan jogszerű szakpolitikai célkitűzések megvalósítása érdekében, mint a közegészségügy, a szociális szolgáltatások, a közoktatás, a biztonság, a környezet – ideértve az éghajlatváltozást – és a közérköls védelme, a szociális és a fogyasztóvédelem, a magánélet védelme és az adatvédelem, valamint a kulturális sokféleség előmozdítása és védelme.
3. E megállapodás nem hoz létre vagy módosít a beruházások liberalizációjával kapcsolatos kötelezettségvállalásokat, és nem hoz létre vagy módosít a Felek területén letelepedett befektetők vagy befektetések védelmére vagy a befektető és állam közötti vitarendezésre vonatkozó szabályokat.

3. CIKK

Fogalommeghatározások

E megállapodás alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

- (a) „az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységek”: azok a tevékenységek, ideértve a szolgáltatásokat is, amelyeket nem üzleti alapon és nem egy vagy több gazdasági szereplővel versengve végeznek, illetve nyújtanak;

- (b) „engedély”: a befektetéshez kapcsolódó bármely gazdasági tevékenység folytatására vonatkozó engedély, amely egy olyan eljárásból ered, amelyet a befektetőnek be kell tartania a szükséges követelményeknek való megfelelés igazolása érdekében;
- (c) „illetékes hatóság”: központi, regionális vagy helyi önkormányzat vagy hatóság, vagy a központi, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által átruházott hatásköröket gyakorló nem kormányzati szerv, amely jogosult határozatot hozni az engedélyről;
- (d) „gazdasági tevékenységek”: ezek közé tartoznak az ipari, kereskedelmi és szakmai jellegű, valamint kézműipari tevékenységek, többek között a szolgáltatások, kivéve az államhatalom gyakorlása során végzett tevékenységeket;
- (e) „vállalkozás”: jogi személy, illetve egy jogi személy fióktelepe vagy képviseleti irodája;
- (f) „letelepedés”: jogi személy létrehozása vagy megszerzése – ideértve a tőkerészesedést is –, illetve fióktelep vagy képviseleti iroda létrehozása valamely Fél területén tartós gazdasági kapcsolatok létrehozása vagy fenntartása céljából;
- (g) „beruházás”: az egyik Fél beruházói által a másik Fél területén folytatott gazdasági tevékenységek létrehozása és működtetése;
- (h) „Fél beruházója”: a Fél természetes vagy jogi személye, aki vagy amely az f) albekezdéssel összhangban a másik Fél területén vállalkozást kíván létesíteni, létesít vagy létesített;
- (i) „jogi személy”: olyan jogalany, amelyet a hatályos jog szerint megfelelő formában hoztak létre vagy más módon szerveztek meg, függetlenül attól, hogy nyereségérdekelt-e vagy sem, illetve magán- vagy állami tulajdonban áll-e,

ideértve bármely társaságot, trösztöt, partnerséget, közös vállalkozást, egyéni vállalkozást vagy társulást;

(j) „Fél jogi személye”:

(i) az Európai Unió részéről: az Európai Unió vagy tagállamai joga szerint létrehozott vagy szervezett jogi személy, amely jelentős üzleti tevékenységet folytat¹ az Európai Unió területén;

(ii) Angola esetében: az angolai jogszabályok szerint létrehozott vagy megszervezett, Angola területén jelentős üzleti tevékenységet folytató jogi személy;

(k) „intézkedés”: a Fél által hozott bármilyen intézkedés, ami lehet törvény, rendelet, szabály, eljárás, határozat vagy közigazgatási tevékenység, vagy megjelenhet bármilyen más formában;

(l) „valamely Fél intézkedése”: a következők által elfogadott vagy fenntartott bármely intézkedés²:

(i) központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok, illetve hatóságok; vagy

(ii) a központi kormány, regionális vagy helyi önkormányzatok vagy hatóságok által átruházott jogosítványok alapján működő nem kormányzati testületek;

¹ Összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződésről a WTO részére küldött értesítésével (WT/REG39/1), az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés 54. cikkében szabályozott, az Unió egy tagállama gazdaságával fenntartott „tényleges és folyamatos kapcsolat” fogalmát egyenértékűnek tartja a „jelentős üzleti tevékenység” fogalmával.

² Az egyértelműség érdekében a „valamely Fél intézkedései” kifejezés magában foglalja az (l) pont i. és ii. alpontjában felsorolt szervezetek azon intézkedéseit, amelyeket más szervezetek szóban forgó intézkedésekkel kapcsolatos eljárására vonatkozó – közvetlen vagy közvetett – utasítás, irányítás vagy ellenőrzés révén fogadnak el vagy tartanak fenn.

(m) „valamely Fél természetes személye”:

(i) az Unió esetében valamely tagállam állampolgárai annak joga értelmében³;

(ii) Angola esetében angolai állampolgár, Angola saját jogszabályai szerint;

(n) „működés”: valamely vállalkozás működtetése, igazgatása, fenntartása, használata, haszonélvezete, értékesítése vagy az arról való egyéb rendelkezés; valamint

(o) „közzététel”: hivatalos kiadványban, például hivatalos közlönyben vagy hivatalos weboldalon való hozzáférhetővé tétel.

4. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A Felek a másik Fél beruházóit és beruházásaikat haladéktalanul és feltétel nélkül a területükön való letelepedés és működés tekintetében olyan elbánásban részesítik, amelyek nem kevésbé kedvezőek, mint az az elbánás, amelyet saját beruházóik és bármely más országbeli beruházók és azok beruházásai számára hasonló helyzetben biztosít.
2. Az (1) bekezdés nem értelmezhető úgy, hogy arra kötelezi valamely Felet, hogy a másik Fél beruházóira vagy beruházásaikra is kiterjessze az olyan elbánást, amely a következőkből ered:

³ A „természetes személy” kifejezés magában foglalja mindazokat a személyeket, akik állandó tartózkodási helye a Lett Köztársaság, de akik nem állampolgárai a Lett Köztársaságnak vagy bármely más országnak, és a Lett Köztársaság joga alapján jogosultak a nem állampolgároknak kiállított útlevel (külföldiek útlevele) megszerzésére.

- (a) a Kereskedelmi Világszervezetet létrehozó, 1994. április 15-én Marrákesben kelt Marrákesi Egyezmény 1B. mellékletében meghatározott, a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény pénzügyi szolgáltatásokról szóló mellékletének 3. pontjában említett, valamely természetes személy vagy vállalkozás gazdasági tevékenység folytatására való felhatalmazására, engedélyezésére vagy tanúsítására vonatkozó szabványok vagy kritériumok elismerését, illetve a prudenciális intézkedések elismerését előíró intézkedések; vagy
 - (b) bármely olyan kétoldalú, regionális vagy többoldalú megállapodás, amely kötelezettségvállalást tartalmaz a Felek közötti beruházások valamennyi akadályának megszüntetésére, vagy megköveteli a Felek jogszabályainak közelítését egy vagy több gazdasági ágazatban;
3. Az egyértelműség érdekében az egyik Fél által kötött egyéb nemzetközi megállapodásokban foglalt rendelkezések önmagukban nem minősülnek az (1) bekezdésben említett „elbánásnak”, és ezért nem vehetők figyelembe e megállapodás megsértésének értékelésekor.

5. CIKK

A korrupció és más jogellenes tevékenységek elleni intézkedések

1. A Felek elismerik a korrupció, a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása, az adócsalás és az adókijátszás gazdaságra és társadalmakra gyakorolt negatív hatását, többek között a fenntartható fejlődés akadályozása és a beruházások visszafogása révén.
2. A Felek megerősítik elkötelezettségüket amellet, hogy megfelelő intézkedéseket hoznak a korrupció, a pénzmosás, a terrorizmus finanszírozása, az adócsalás és az adókijátszás

megelőzése és leküzdése érdekében az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdések tekintetében, összhangban az adott Fél által jóváhagyott vagy támogatott olyan nemzetközileg elfogadott normákkal, mint az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által 2003. október 31-én elfogadott, az Egyesült Nemzetek Szervezete Korrupció elleni Egyezménye, a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (a továbbiakban: OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó 2011. évi irányelvei, valamint a nemzetközi adózásra vonatkozó jelenlegi normák.

II. FEJEZET

KISZÁMÍTHATÓSÁG ÉS ÁTLÁTHATÓSÁG

6. CIKK

Az általánosan alkalmazandó intézkedések igazgatása

A Felek biztosítják, hogy a megállapodás alkalmazása alá tartozó általánosan alkalmazandó intézkedéseket méltányos, objektív és pártatlan módon kezelik.

7. CIKK

Közzétételi követelmények

A Felek írásban haladéktalanul vagy egyéb módon nyilvánosságra hozzák az e megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi vonatkozó, általánosan alkalmazandó intézkedést, és – a vészhelyzetek kivételével – legkésőbb azok hatálybalépésének időpontjáig oly módon teszik közzé a nyilvánosság számára, hogy a beruházók ezekről tájékoztatást kapjanak.

8. CIKK

Előzetes közzététel és véleménynyilvánítási lehetőség

1. A lehetőségekhez mérten és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogrendszerével összhangban a Felek⁴ előzetesen közzéteszik a következőket:
 - (a) az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban elfogadandó, általánosan alkalmazandó törvényekre és rendeletekre irányuló javaslatok; vagy
 - (b) olyan dokumentumok, amelyek elegendő részletet nyújtanak az a) pontban említett javaslatokról ahhoz, hogy lehetővé tegyék a beruházók és más érdekelt személyek számára annak értékelését, hogy érdekeik jelentősen sérülhetnek-e, és ha igen, hogyan.
2. Ajánlott, hogy a lehetséges mértékben és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogrendszerükkel összhangban minden Fél alkalmazza az (1) bekezdését az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban általa elfogadni tervezett, általánosan alkalmazandó eljárásokra és közigazgatási határozatokra.
3. A lehetőségekhez mérten és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogrendszerével összhangban a Felek megkülönböztetésmentes módon észszerű lehetőséget biztosítanak a beruházók és az érdekelt személyek számára az ilyen javasolt intézkedésekre vagy az (1) vagy (2) bekezdés alapján közzétett dokumentumokra vonatkozó észrevételeik megtételére.

⁴ A Felek tudomásul veszik, hogy az (1)–(4) bekezdés elismeri, hogy a Felek eltérő rendszerekkel rendelkeznek ahhoz, hogy bizonyos intézkedésekről azok véglegessé válása előtt konzultáljanak, és hogy az (1) bekezdésben meghatározott alternatívák eltérő jogrendszereket tükröznek.

4. A lehetőségekhez mérten és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogrendszerével összhangban a Felek figyelembe veszik a (3) bekezdés alapján kapott észrevételeket⁵.
5. A Felek törekszenek arra, hogy az (1) bekezdésben említett általánosan alkalmazandó jogszabály vagy rendelet közzétételkor vagy az ilyen közzétételt megelőzően – a megvalósítható mértékben és az intézkedések elfogadására vonatkozó jogrendszerével összeegyeztethető módon – elmagyarázzák az adott jogszabály vagy rendelet céljait és indokait.
6. A Felek lehetőség szerint törekednek arra, hogy észszerű időt biztosítsanak az (1) bekezdésben említett törvény vagy rendelet kihirdetése és annak a beruházókra való alkalmazásának időpontja között.

9. CIKK

A beruházási keret átláthatósága

1. A Felek elektronikus úton, például weboldalon és – amennyiben lehetséges – egyetlen portálon keresztül hozzáférhetővé teszik a következőket, és a lehető legnagyobb mértékben és adott esetben frissítik a következőket:
 - (a) kifejezetten a beruházásokra vonatkozó törvények és rendeletek;
 - (b) a beruházásokra vonatkozó korlátozások és feltételek; valamint
 - (c) a befektetés engedélyezése szempontjából releváns illetékes hatóságok elérhetőségei.

⁵ Ez a rendelkezés nem ír elő kötelezettséget a beruházás engedélyezésére vonatkozó intézkedést elfogadó vagy fenntartó Fél végső döntésére.

2. A Felek lehetőség szerint elektronikus úton, például weboldalon és az (1) bekezdésben említett egyetlen portálon keresztül hozzáférhető módon rendelkezésre bocsátják és adott esetben frissítik a lehető legnagyobb mértékben és adott esetben naprakésszé tett leírást, amely tájékoztatja a beruházókat és más érdekelt személyeket a területükön történő beruházáshoz szükséges gyakorlati lépésekről, beleértve az alábbiakkal kapcsolatos követelményeket és eljárásokat:
- (a) cégalapítás és cégnyilvántartás;
 - (b) az olyan alapvető infrastruktúrákhoz való csatlakozás, mint a villamosenergia- és a vízellátás;
 - (c) ingatlanok, például földtulajdon megszerzése és nyilvántartásba vétele;
 - (d) építési engedélyek;
 - (e) fizetésektelenségi eljárások;
 - (f) tőketranszferek és -kifizetések;
 - (g) a valuta átválthatósága;
 - (h) adófizetés; valamint
 - (i) finanszírozáshoz való hozzáférés, különösen az mkkv-k számára.
3. Bármely Fél területén működő egyetlen beruházótól sem követelhető meg, hogy az e cikk vagy a 7. cikk alapján biztosított információkhoz való hozzáférésért díjat fizessen.

10. CIKK

A beruházási ösztönzők átláthatósága

1. A Felek elektronikus úton, például weboldalon és – amennyiben lehetséges – egyetlen portálon keresztül hozzáférhetővé teszik, és a lehető legnagyobb mértékben és adott esetben frissítik a beruházási ösztönzőkkel kapcsolatos információkat.
2. Az (1) bekezdésben említett információknak ki kell terjedniük a befektetők rendelkezésére álló valamennyi ösztönzőre, beleértve a pénzügyi ösztönzőket, az adóösztönzőket és a természetbeni transzfereket, beleértve a nem pénzügyi ösztönzőket is.
3. Az (1) bekezdésben említett információk a következő elemeket tartalmazzák:
 - (a) az ösztönző jogalapja;
 - (b) az ösztönző formája;
 - (c) az ösztönző jogosultsági követelményei;
 - (d) az ösztönzőre vonatkozó pályázati eljárás, beleértve a szükséges űrlapokat és dokumentumokat; valamint
 - (e) az illetékes hatóság kapcsolattartási adatai.

11. CIKK

Kapcsolatok a fogadó gazdasággal

Ajánlott, hogy a Felek a helyi gazdasággal való kapcsolatok erősítése, a belföldi beszállítók versenyképességének növelése és a beruházások fenntartható fejlődéshez való hozzájárulásának fokozása érdekében bocsássák a beruházók és a belföldi szolgáltatók rendelkezésére a belföldi beszállítókra vonatkozó információkat.

12. CIKK

Bizalmas információk közlése

E megállapodás egyik rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az egyes Felek számára előírja olyan bizalmas információk rendelkezésre bocsátását, amelyek közlése gátolná a jogszabályok végrehajtását, vagy más módon ellentétben állna a közérdekkel, vagy amely egyes állami vállalatok vagy magánvállalkozások jogszerű kereskedelmi érdekeit sértené.

III. FEJEZET

AZ ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSOK EGYSZERŰSÍTÉSE

13. CIKK

Hatókör

Ez a fejezet a Feleknek a beruházások engedélyezésével kapcsolatos intézkedéseire vonatkozik.

14. CIKK

A kérelmek benyújtása

Az egyes Felek – amennyire lehetséges – nem kötelezhetik a kérelmezőt arra, hogy minden egyes engedély iránti kérelem esetében egynél több illetékes hatósághoz forduljon. Ha az engedély iránti kérelem tárgyát képező tevékenység több illetékes hatóság joghatósága alá tartozik, több engedélykérelemre is szükség lehet.

15. CIKK

A kérelem időtartama

Amennyiben valamelyik Fél engedélykötelezettséget ír elő, biztosítania kell, hogy illetékes hatóságai – amennyire lehetséges – az év során bármikor lehetővé tegyék a kérelem benyújtását. Amennyiben az engedély kérelmezésére meghatározott időszak áll rendelkezésre, a Fél biztosítja, hogy az illetékes hatóságok észszerű határidőt állapítsanak meg a kérelem benyújtására.

16. CIKK

Elektronikus kérelmek és a másolatok elfogadása

Amennyiben valamelyik Fél engedélykötelezettséget ír elő, biztosítania kell, hogy illetékes hatóságai:

- (a) a lehetőségekhez mérten elfogadja az elektronikus formátumú kérelmeket; valamint

- (b) az eredeti dokumentumok helyett elfogadják a Fél jogával összhangban hitelesített dokumentumok másolatait, kivéve, ha az illetékes hatóságok az engedélyezési eljárás integritásának védelme érdekében eredeti dokumentumokat kérnek.

17. CIKK

A kérelmek feldolgozása

1. Amennyiben valamelyik Fél engedélykötelezettséget ír elő, biztosítania kell, hogy illetékes hatóságai:
 - (a) a lehetőségekhez mérten adjanak meg indikatív időkeretet a kérelem feldolgozására;
 - (b) a kérelmező kérésére indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatást adjanak a kérelem állásáról;
 - (c) a lehetőségekhez mérten indokolatlan késedelem nélkül megbizonyosodjanak a kérelemnek a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései szerinti feldolgozását lehetővé tevő hiánytalanságáról;
 - (d) amennyiben úgy ítélik meg, hogy a kérelem a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései⁶ szerinti feldolgozás céljából hiánytalan, a kérelem benyújtását követő észszerű időn belül biztosítsák, hogy:
 - (i) a kérelem feldolgozása befejeződjék; valamint

⁶ Az illetékes hatóságok előírhatják, hogy valamennyi információt meghatározott formátumban kell benyújtani annak érdekében, hogy azokat „feldolgozás céljából hiánytalannak” lehessen tekinteni.

- (ii) a kérelmező lehetőség szerint írásban tájékoztatást kapjon a kérelemre vonatkozó határozatról⁷;
- (e) ha észszerű időn belül és a lehetőségekhez mérten úgy ítélik meg, hogy a kérelem a Fél jogszabályai és egyéb rendelkezései szerinti feldolgozás céljából hiányos:
- (i) tájékoztatják a kérelmezőt arról, hogy a kérelem hiányos;
 - (ii) a kérelmező kérésére határozzák meg azokat a további információkat, amelyek a kérelem kiegészítéséhez szükségesek, vagy adjanak iránymutatást arra vonatkozóan, hogy a kérelmet miért tekintik hiányosnak; valamint
 - (iii) lehetőséget biztosítanak⁸ a kérelmezőnek arra, hogy a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat benyújtsa;
- ha az i., ii. vagy iii. pontban említett intézkedések egyike sem kivitelezhető, és a kérelmet annak hiányossága okán elutasítják, gondoskodjanak arról, hogy a kérelmező észszerű időn belül tájékoztatást kapjon; valamint
- (f) amennyiben a kérelmet saját kezdeményezésükre vagy a kérelmező kérésére elutasítják, tájékoztassák a kérelmezőt az elutasítás okairól és a fellebbezés határidejéről, valamint adott esetben a kérelem újbóli benyújtására vonatkozó eljárásokról; a kérelmező nem akadályozható meg abban, hogy kizárólag egy korábban elutasított kérelem alapján újabb kérelmet nyújtson be.

⁷ Az illetékes hatóságok a ii. pontban meghatározott követelményt azáltal is teljesíthetik, hogy a kérelmezőt előzetesen írásban – többek között közzétett intézkedés révén – tájékoztatják arról, hogy a kérelem benyújtásának időpontjától számított meghatározott idő elteltével a válaszadás elmulasztása a kérelem elfogadását jelenti. Az „írásban” kifejezés az elektronikus formátumot is magában foglalja.

⁸ Ez a „lehetőség” nem követeli meg az illetékes hatóságtól a határidők meghosszabbítását.

2. A Felek biztosítják, hogy illetékes hatóságaik megadják az engedélyt, amint megfelelő vizsgálat alapján megállapítást nyer, hogy a kérelmező megfelel az engedély megszerzéséhez szükséges feltételeknek.
3. A Felek biztosítják, hogy az engedély – megadása után – indokolatlan késedelem nélkül hatályba lépjen, az alkalmazandó feltételekre is figyelemmel⁹.

18. CIKK

Díjak

1. A pénzügyi szolgáltatásoktól eltérő valamennyi gazdasági tevékenység esetében az egyes Felek biztosítják, hogy az illetékes hatóságaik által felszámított engedélyezési díjak észszerűek és átláthatóak legyenek, és önmagukban ne korlátozzák a beruházást.
2. A pénzügyi szolgáltatások tekintetében a Felek biztosítják, hogy illetékes hatóságaik az általuk felszámított engedélyezési díjak tekintetében a kérelmezők rendelkezésére bocsássák a díjtáblázatot vagy a díjösszegek meghatározásának módjára vonatkozó információkat, és ne használják fel a díjakat a Felek kötelezettségvállalásainak vagy kötelezettségeinek megkerülésére.
3. Az engedélyezési díjak nem foglalják magukban a természetes erőforrások használatáért, az árverésért, pályáztatásért és a koncessziók vagy az egyetemes szolgáltatásnyújtáshoz való kötelező hozzájárulások egyéb megkülönböztetésmentes odaítélésért fizetendő összegeket.
4. A sürgős körülmények kivételével a Felek megfelelő időt biztosítanak a beruházások engedélyezési eljárásaihoz kapcsolódó új vagy módosított díjak és illetékek közzététele és hatálybalépése között, vagy olyan információkat, amelyek lehetővé teszik a befektetők

⁹ Az illetékes hatóságok nem felelősek a felelősségi körükön kívül eső okok miatti késedelmekért.

számára, hogy megértsék e díjak és illetékek kiszámítását. Ezek a díjak és illetékek a rájuk vonatkozó információk közzétételéig nem alkalmazhatók.

5. A Felek a lehetőségekhez mérten olyan eljárásokat fogadnak el vagy tartanak fenn, amelyek lehetővé teszik az érintett illetékes hatóságok által a beruházások engedélyezéséért beszedett díjak és illetékek elektronikus megfizetését.

19. CIKK

Objektivitás, pártatlanság és függetlenség

Ha valamelyik Fél az engedélyezéssel kapcsolatban intézkedéseket fogad el vagy tart fenn, biztosítja, hogy az illetékes hatóság a kérelmet feldolgozza, valamint határozatai meghozatala és végrehajtása során objektíven és pártatlanul, az engedélyköteles gazdasági tevékenységet végző személyek általi jogtalan befolyásolástól függetlenül járjon el.

20. CIKK

Közzététel és rendelkezésre álló információk

1. Amennyiben valamelyik Fél engedélykötelezettséget ír elő, haladéktalanul közzéteszi azokat az információkat, amelyekre a befektetőknek vagy a befektetni kívánó személyeknek szükségük van az ilyen engedély megszerzéséhez, fenntartásához, módosításához és megújításához szükséges követelményeknek, műszaki szabványoknak és eljárásoknak való megfeleléshez¹⁰. Ezek az információk – amennyiben vannak ilyenek – a következőket tartalmazzák:

¹⁰ A Felek e cikknek való megfelelés nélkül adhatnak ki engedélyeket a szénhidrogénnel kapcsolatos alábbi esetek bármelyikében:

- a) a területre korábban e cikknek megfelelő eljárást írtak ki, amely nem vezetett engedély kiadásához;
- b) a terület állandó jelleggel rendelkezésre áll feltárás vagy kitermelés céljából; vagy

- (a) az engedélyezési és képesítési követelmények és eljárások
- (b) az érintett illetékes hatóságok kapcsolattartási adatai;
- (c) engedélyezési díjak;
- (d) alkalmazandó műszaki előírások;
- (e) a kérelmekkel kapcsolatos határozatokra vonatkozó fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárások;
- (f) az engedélyekre vagy a képesítésekre vonatkozó feltételek betartásának ellenőrzésére vagy érvényesítésére szolgáló eljárások;
- (g) a nyilvánosság bevonásának lehetőségei, például meghallgatások vagy észrevételek révén; valamint
- (h) a kérelmek feldolgozására vonatkozó indikatív időkeretek.

2. Ajánlott, hogy a Felek az elektronikus kiadványokat egyetlen portálon tegyék közzé.

21. CIKK

Az intézkedések kidolgozása

Ha valamelyik Fél az engedélyezéssel kapcsolatban intézkedést fogad el vagy tart fenn, biztosítja a következőket:

c) a kiállított engedélyről annak lejáratá előtt lemondtak.

- (a) az intézkedések egyértelmű, objektív és átlátható kritériumokon alapulnak, amelyek magukban foglalhatják a gazdasági tevékenység végzésére való felkészültség és képesség vizsgálatát, a valamely Fél szabályozási jellegű, például egészségügyi vagy környezetvédelmi követelményeinek való megfelelés tekintetében, azzal a feltétellel, hogy az illetékes hatóságok értékelhetik az egyes kritériumok súlyát;
- (b) az eljárások pártatlanok, könnyen hozzáférhetőek minden kérelmező számára, és lehetővé teszik a kérelmezők számára annak bizonyítását, hogy megfelelnek-e a követelményeknek; valamint
- (c) az eljárások önmagukban nem akadályozzák indokolatlanul a követelmények teljesítését.

IV. FEJEZET

FÓKUSZPONTOK ÉS AZ ÉRDEKELT FELEK BEVONÁSA

22. CIKK

Beruházáskönnyítési fókuszpontok

1. Jogrendszerükkel összhangban a Felek megfelelő beruházáskönnyítési fókuszpontokat tartanak fenn vagy hoznak létre, amelyek első kapcsolatfelvételi pontként szolgálnak a beruházók számára a beruházásokat érintő intézkedések tekintetében.

2. A Felek biztosítják, hogy a beruházáskönnyítési fókuszpontok válaszoljanak a beruházók, valamint a másik Fél által e cikk alapján létrehozott beruházáskönnyítési fókuszpontok megkereséseire, hogy hozzájáruljanak e megállapodás hatékony alkalmazásához.
3. Amennyiben egy beruházáskönnyítési fókuszpont nem tud válaszolni a (2) bekezdés szerinti megkeresésre, törekednie kell arra, hogy a szükséges segítséget megadja a kérelmezőnek a vonatkozó információk megszerzéséhez.
4. A Felek biztosítják, hogy az e cikk szerinti megkereséseket és információkat elektronikus úton lehessen benyújtani.
5. Az e cikk értelmében átadott információ nem befolyásolja azt a kérdést, hogy az adott intézkedés összhangban van-e ezzel a megállapodással.

23. CIKK

Problémamegoldó mechanizmusok

1. A Felek törekednek arra, hogy megfelelő mechanizmusokat hozzanak létre vagy tartsanak fenn a beruházók vagy a befektetni kívánó személyek azon problémáinak megoldására, amelyek az e megállapodás hatálya alá tartozó, általánosan alkalmazandó intézkedések alkalmazásából eredhetnek.
2. Az (1) bekezdésben említett mechanizmusoknak az mkkv-k számára is könnyen hozzáférhetőnek, határidőhöz kötöttnek és átláthatónak kell lenniük. Nem járhatnak bármely olyan fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárás sérelmével, amelyet a Felek hoznak létre vagy tartanak fenn. Nem érintik továbbá az e megállapodás szerinti vitarendezési mechanizmust.

24. CIKK

Az ügynökségek közötti nemzeti koordináció

1. A Felek elismerik a beruházásokkal kapcsolatos intézkedések és eljárások szabályozásáért és végrehajtásáért felelős hatóságok és ügynökségek szoros nemzeti koordinációjának fontosságát, mint a beruházások megkönnyítésének, vonzásának, megtartásának és bővítésének eszközét.
2. A Felek törekednek arra, hogy olyan mechanizmusokat hozzanak létre vagy tartsanak fenn a tevékenységek összehangolására, amelyek célja:
 - (a) a beruházások megkönnyítése;
 - (b) a szabályozási koherencia és a kormányzati intézkedések és eljárások kiszámíthatóságának ösztönzése; valamint
 - (c) a központi, regionális és helyi beruházási intézkedések és eljárások koherenciájának előmozdítása.
3. A koordináció feladatának megkönnyítése érdekében ajánlott, hogy a Felek a jogrendszerükkel összhangban jelöljenek ki egy vezető ügynökséget.

25. CIKK

Szabályozási koherencia és hatásvizsgálatok

1. A Felek elismerik a beruházások hatékony, következetes, átlátható és kiszámítható szabályozási keretének fontosságát.

2. Ajánlott, hogy a Felek saját szabályaikkal és eljárásaikkal összhangban végezzék el az általuk előkészített, e megállapodás hatálya alá tartozó, általános hatályú főbb¹¹ intézkedések hatásvizsgálatát.
3. A Felek elismerik, hogy a (2) bekezdésben említett hatásvizsgálatok elvégzésekor figyelembe kell venni a javasolt intézkedéseknek az mkkv-kra és a fenntartható fejlődésre gyakorolt lehetséges hatását.

26. CIKK

Konzultáció az érdekelt felekkel és időszakos felülvizsgálatok

1. Ajánlott, hogy a Felek az általuk megfelelőnek tartott időközönként vizsgálják felül az e megállapodás hatálya alá tartozó, a beruházásokat érintő, általánosan alkalmazandó intézkedéseiket annak meghatározása érdekében, hogy az általuk végrehajtott konkrét intézkedéseket módosítani, ésszerűsíteni, bővíteni kell-e vagy hatályon kívül kell-e helyezni annak érdekében, hogy a Fél beruházási kerete szakpolitikai célkitűzéseinek elérése és az mkkv-k sajátos igényeinek kielégítése szempontjából hatékonyabbá váljon.
2. Ajánlott, hogy a Felek rendszeresen vizsgálják felül engedélyezési díjaikat és illetékeiket azok számának és sokféleségének csökkentése érdekében.
3. Ajánlott, hogy a Felek felülvizsgálati tevékenységük során vegyék figyelembe az érdekelt felek visszajelzéseit, és használják fel a vonatkozó nemzetközi teljesítménymutatókat.
4. A Felek felkérést kapnak arra, hogy a 43. cikkben említett, beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottságban osszák meg az időszakos felülvizsgálatok során szerzett tapasztalataikat és az azokból eredő szakpolitikai ajánlásokat.

¹¹ A Felek meghatározhatják, hogy e megállapodás alkalmazásában mi minősül „főbb” általános hatályú intézkedésnek.

27. CIKK

Vitarendezés

A VI. fejezet a 24., 25. és 26. cikkre nem vonatkozik.

V. FEJEZET

BERUHÁZÁS ÉS FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS

28. CIKK

Célkitűzések

1. A Felek elismerik, hogy a fenntartható fejlődés magában foglalja a gazdasági fejlődést, a társadalmi fejlődést és a környezetvédelmet, és e három összetevő egymással kölcsönösen összefügg és egymást erősíti, továbbá megerősítik elkötelezettségüket a beruházások oly módon történő megkönnyítése iránt, amely hozzájárul a fenntartható fejlődés célkitűzéséhez.
2. E fejezet célja, hogy fokozza a fenntartható fejlődés integrálását – különösen annak munkaügyi és környezetvédelmi dimenziói tekintetében – a Felek közötti beruházási kapcsolatokba oly módon, hogy az hozzájáruljon az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjében foglalt fenntartható fejlődési célok eléréséhez.

29. CIKK

A szabályozáshoz való jog és a védelem szintjei

1. A Felek elismerik az egyes Felek jogát saját fenntartható fejlődéssel kapcsolatos politikáik és prioritásaik meghatározására, a környezet és a munkavállalók az általuk megfelelőnek ítélt belföldi védelmi szintjének meghatározására, valamint arra, hogy elfogadják vagy módosítsák saját vonatkozó jogszabályaikat és politikáikat. E védelmi szinteknek, jogszabályoknak és politikáknak összhangban kell lenniük az egyes Feleknek az e fejezetben említett nemzetközileg elismert normákra és megállapodásokra vonatkozó kötelezettségvállalásaival.
2. A Felek törekednek annak biztosítására, hogy vonatkozó jogszabályaik és politikáik magas szintű környezet- és munkavédelmet írjanak elő és arra ösztönözzenek, továbbá törekednek e szintek, jogszabályok és politikák javítására.
3. A Felek nem gyengíthetik vagy csökkenthetik a környezetvédelmi vagy munkajogi jogszabályaikban biztosított védelem szintjét a beruházások ösztönzése érdekében.
4. A Felek nem mellőzik a környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat és nem térnek el tőlük, továbbá nem ajánlják fel az ezek mellőzését vagy az ezektől való eltérést a beruházások ösztönzése érdekében.
5. A beruházások ösztönzése érdekében a Felek folyamatos vagy ismétlődő fellépés vagy a fellépés hiánya útján nem mulasztják el hatékonyan érvényesíteni környezetvédelmi vagy munkaügyi jogszabályaikat.
6. A Felek nem alkalmazzák környezetvédelmi vagy munkajogi jogszabályaikat olyan módon, amely önkényes vagy indokolatlan megkülönböztetés eszközét képezné, vagy a nemzetközi beruházások rejtett korlátozását alapozná meg.

30. CIKK

Multilaterális munkaügyi előírások és megállapodások

1. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a beruházások oly módon történő fejlesztésének előmozdítása mellett, amely elősegíti a mindenki számára elérhető tisztességes munkát, amint azt a Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek (a továbbiakban: ILO) a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló, a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia által 2008. június 10-én Genfben elfogadott nyilatkozatában (a továbbiakban: a tisztességes globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi ILO-nyilatkozat) is kifejezésre juttatta.
2. Az ILO alapokmányával, valamint a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia által 1998. június 18-án Genfben elfogadott, a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló ILO-nyilatkozattal és annak nyomon követésével összhangban a Felek területükön – beleértve az „exportorientált feldolgozó övezeteket” és az egyéb „különleges gazdasági övezeteket” is – tiszteletben tartják, előmozdítják és hatékonyan végrehajtják az alapvető ILO-egyezményekben meghatározott, nemzetközileg elismert alapvető munkaügyi normákat, és hatékonyan végrehajtják az Unió tagállamai, illetve Angola által ratifikált további ILO-egyezményeket.
3. Az arra vonatkozó kötelezettségvállalásukkal összhangban, hogy fokozzák a beruházások hozzájárulását a fenntartható fejlődés céljához, beleértve annak munkaügyi vonatkozásait is, a Felek előmozdítják azokat a beruházási politikákat, amelyek előmozdítják a tisztességes munka programja célkitűzéseit, összhangban a méltányos globalizációhoz szükséges társadalmi igazságosságról szóló 2008. évi ILO-nyilatkozattal és a Nemzetközi Munkaügyi Konferencia által 2019. június 21-én Genfben elfogadott, a munka jövőjéről szóló centenáriumi nyilatkozattal.

4. A Felek – amennyiben még nem tették meg – hatékony munkaügyi felügyeleti rendszert hoznak létre és tartanak fenn valamennyi gazdasági ágazat tekintetében, beleértve a mezőgazdasági és bányászati tevékenységeket is.
5. A Felek közös erőfeszítéseket tesznek, hogy megerősítsék kétoldalú, regionális és a megfelelő nemzetközi fórumokon – többek között az ILO keretében – folytatott együttműködésüket a foglalkoztatási politikák és intézkedések beruházási vonatkozású kérdései tekintetében.

31. CIKK

Többoldalú környezetvédelmi irányítás és megállapodások

1. A Felek elismerik az ENSZ Környezetvédelmi Programja (a továbbiakban: UNEP) Környezetvédelmi Közgyűlésének (a továbbiakban: UNEA), valamint a többoldalú környezetvédelmi irányítás és megállapodások jelentőségét mint a nemzetközi közösségnek a globális vagy regionális környezeti kihívásokra adott válaszát, és törekednek a beruházások és a környezetvédelem közötti kölcsönös támogatás megerősítésére.
2. A Felek hatékonyan végrehajtják az általuk ratifikált multilaterális környezetvédelmi megállapodásokat, jegyzőkönyveket és módosításokat (a továbbiakban: MEA). A Felek megerősítik elkötelezettségüket a beruházások olyan módon történő fejlesztésének előmozdítása mellett, amely elősegíti a magas szintű környezetvédelmet.
3. A Felek közös erőfeszítéseket tesznek, hogy megerősítsék a kétoldalú, regionális és a megfelelő nemzetközi fórumokon – többek között az ENSZ fenntartható fejlődéssel foglalkozó magas szintű politikai fóruma, az ENSZ Környezetvédelmi Programja (UNEP), az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlése (UNEA), a multilaterális környezetvédelmi megállapodások, vagy a Kereskedelmi Világszervezet (a továbbiakban: WTO) keretében –

folytatott együttműködésüket a környezetvédelmi politikák és intézkedések beruházási vonatkozású kérdései tekintetében.

32. CIKK

Beruházás és éghajlatváltozás

1. A Felek elismerik az éghajlatváltozással és annak hatásaival szembeni sürgős fellépés jelentőségét, valamint a beruházások szerepét e cél megvalósítása során, összhangban az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1992. május 9-én New Yorkban kelt Éghajlatváltozási Keretegyezményével (a továbbiakban: UNFCCC), az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye keretében 2015. december 12-én Párizsban létrejött Párizsi Megállapodás (a továbbiakban: Párizsi Megállapodás) céljával és célkitűzéseivel, valamint az éghajlatváltozás területére vonatkozó egyéb multilaterális környezetvédelmi megállapodásokkal és többoldalú eszközökkel.
2. A Felek:
 - (a) hatékonyan végrehajtják az UNFCCC-t és a Párizsi Megállapodást, beleértve a nemzetileg meghatározott hozzájárulásokkal kapcsolatos kötelezettségvállalásaikat is; valamint
 - (b) előmozdítják a beruházási és éghajlatváltozási szakpolitikák és intézkedések kölcsönösen támogató jellegét, hozzájárulva az alacsony üvegházhatásúgáz-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra és az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens fejlődésre való átálláshoz;
3. A Felek közös erőfeszítéseket tesznek, hogy megerősítsék együttműködésüket az éghajlatváltozási politikák és intézkedések beruházási vonatkozású kérdései tekintetében kétoldalúan, regionálisan és a megfelelő nemzetközi fórumokon, többek között az

UNFCCC, a WTO, a Montrealban 1987. szeptember 16-án kelt, az ózonréteget lebontó anyagokról szóló montreali jegyzőkönyv és a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) keretében.

33. CIKK

A fenntartható fejlődéshez hozzájáruló beruházások

1. A Felek – azon kötelezettségvállalásukkal összhangban, hogy fokozzák a beruházások hozzájárulását a fenntartható fejlődés céljához – elősegítik és ösztönzik a fenntartható termelésbe és fogyasztásba, a környezeti árukba és szolgáltatásokba való, valamint az éghajlatváltozás mérséklése és az ahhoz való alkalmazkodás szempontjából fontos beruházásokat.
2. A Felek elismerik a biológiai sokféleség megőrzésének és fenntartható hasznosításának fontosságát, valamint a beruházások szerepét e célkitűzések elérésében, összhangban az 1992. június 5-én Rio de Janeiróban kelt Biológiai Sokféleség Egyezményrel (a továbbiakban: Biológiai Sokféleség Egyezmény) és annak jegyzőkönyveivel, a veszélyeztetett vadon élő állat- és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló, 1973. március 3-án Washingtonban kelt egyezményrel (a továbbiakban: CITES), valamint azokkal a vonatkozó multilaterális környezetvédelmi megállapodásokkal, amelyeknek részes felei, továbbá az ezek alapján elfogadott határozatokkal.
3. A Felek elősegítik a biológiai erőforrások fenntartható használatára és a biológiai sokféleség megőrzésére irányuló beruházásokat, és intézkedéseket hoznak a biológiai sokféleség megőrzésére, amennyiben az a beruházásokhoz kapcsolódó nyomásnak van kitéve.
4. A Felek közös erőfeszítéseket tesznek, hogy megerősítsék kétoldalú, regionális és a megfelelő nemzetközi fórumokon – többek között a Biológiai Sokféleség Egyezmény és a

CITES keretében – folytatott együttműködésüket a biológiai sokféleségre vonatkozó politikák és intézkedések beruházási vonatkozású kérdései tekintetében.

5. A Felek elismerik a fenntartható erdőgazdálkodás jelentőségét, valamint a beruházások szerepét e cél elérésében. Ennek megfelelően a Felek oly módon könnyítik meg a beruházásokat, hogy az összeegyeztethető legyen az erdők megőrzésével és a fenntartható erdőgazdálkodással.
6. A Felek elismerik a tengeri biológiai erőforrások és a tengeri ökoszisztémák megőrzése és az azokkal való fenntartható gazdálkodás, valamint a beruházások e célok elérése terén betöltött szerepének jelentőségét. Ennek megfelelően a Felek oly módon könnyítik meg a beruházásokat, hogy az összeegyeztethető legyen az élő tengeri biológiai erőforrásokkal és akvakultúra-erőforrásokkal való fenntartható gazdálkodással és azok megőrzésével.

34. CIKK

Vállalati társadalmi felelősségvállalás és felelős üzleti magatartás

1. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy a befektetők kellő gondossággal járjanak el annak érdekében, hogy azonosítsák és kezeljék a működésük, ellátási láncuk és egyéb üzleti kapcsolataik során jelentkező, például a környezetre és a munkakörülményekre gyakorolt káros hatásokat. A Felek a fenntartható fejlődéshez és a felelős beruházásokhoz való hozzájárulás céljából előmozdítják a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti gyakorlatok vállalkozások és befektetők általi alkalmazását.
2. A Felek támogatják az általuk jóváhagyott vagy támogatott vonatkozó, nemzetközileg elfogadott eszközök, például az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek, az ENSZ Globális Megállapodása, a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozat, valamint az

OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó 2011. évi irányelvei és a kellő gondosságról szóló OECD-útmutatás terjesztését és használatát.

3. A Felek információt és bevált gyakorlatokat cserélnek az e cikk hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatban, beleértve a vállalati társadalmi felelősségvállalás, a felelős gyakorlatok és a jelentéstétel vállalkozások és befektetők általi elterjesztésének lehetséges módjait a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottságban. E célból a bizottság szoros kapcsolatot tart fenn a vállalati társadalmi felelősségvállalás vagy a felelős üzleti magatartás területén tevékenykedő érintett nemzetközi szervezetekkel.

35. CIKK

Beruházás és nemek közötti egyenlőség

1. A Felek elismerik, hogy az inkluzív beruházási politikák – az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendjének 5. fenntartható fejlődési céljával összhangban – hozzájárulhatnak a nők gazdasági szerepvállalásának és a nemek közötti egyenlőségnek az előmozdításához. Elismerik, hogy a nők jelentősen hozzájárulnak a gazdasági növekedéshez a gazdasági tevékenységben – a beruházásokat is beleértve – való részvételük révén. A Felek hangsúlyozzák azon szándékukat, hogy e megállapodást a nemek közötti egyenlőséget előmozdító és javító módon hajtsák végre.
2. A Felek kétoldalúan és adott esetben a megfelelő fórumokon együttműködnek annak érdekében, hogy megerősítsék együttműködésüket a nemek közötti egyenlőségre vonatkozó politikák és intézkedések beruházási vonatkozású kérdéseiben, ideértve azokat a tevékenységeket, amelyek célja a nők – köztük a munkavállalók, az üzletasszonyok és a vállalkozók – számára a kapacitások növelése és a feltételek javítása az e megállapodás által teremtett lehetőségekhez való hozzáférés és az azokból származó előnyök kihasználása érdekében.

VI. FEJEZET

VITÁK ELKERÜLÉSE ÉS VITARENDEZÉS

36. CIKK

Konzultációk

1. A Felek törekednek arra, hogy – amennyiben e megállapodás másként nem rendelkezik – az e megállapodás értelmezésével és alkalmazásával kapcsolatban közöttük felmerülő jogvitákat úgy rendezzék, hogy kölcsönösen elfogadott megoldás elérése céljából jóhiszemű konzultációt kezdeményeznek.
2. Az egyik Fél a másik Félhez intézett írásos kérelem formájában kezdeményez konzultációt, megjelölve a szóban forgó intézkedéseket és az e megállapodás szerinti azon kötelezettségeket, amelyeket megítélése szerint a másik fél nem teljesített.
3. Az a Fél, amelyhez a konzultációra irányuló kérelmet benyújtották, a kérelem kézbesítésétől számított 10 napon belül válaszol a kérelemre. A Felek eltérő megállapodásának hiányában a konzultációt a kérelem kézbesítésének időpontjától számított legkésőbb 30 napon belül megtartják, és annak helyszíne annak a Félnek a területe, amelyikhez a kérelmet intézték.
4. A konzultáció során a Felek elegendő ténybeli információt biztosítanak, hogy lehetővé tegyék annak teljes körű vizsgálatát, hogy a szóban forgó intézkedés milyen módon sértheti az e megállapodás szerinti releváns kötelezettségeket. A Felek törekednek arra, hogy illetékes kormányzati hatóságaik azon munkatársainak részvételét biztosítsák, akik szakértelemmel rendelkeznek a konzultáció tárgyát illetően.

5. Az e megállapodásban említett többoldalú környezetvédelmi vagy munkaügyi megállapodásokkal vagy eszközökkel kapcsolatos kérdésekről folytatott konzultációk részeként a Felek figyelembe veszik az ILO-tól vagy a többoldalú környezetvédelmi megállapodások alapján létrehozott megfelelő testületektől vagy szervezetektől származó információkat annak érdekében, hogy előmozdítsák a Felek és e testületek vagy szervezetek munkája közötti koherenciát. Adott esetben a Felek tanácsot kérnek ezektől a testületektől vagy szervezetektől, illetve bármilyen más, általuk megfelelőnek ítélt szakértőtől vagy testülettől.
6. A Felek adott esetben kikérhetik a civil társadalom véleményét a 46. cikkben említettek szerint.
7. A konzultációk és különösen a Felek által a konzultációk során közzétett információk és álláspontok bizalmasak.

37. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldások

1. A 36. cikk hatálya alá tartozó viták tekintetében a Felek bármikor megállapodhatnak egy kölcsönösen elfogadható megoldásban.
2. A Felek elfogadják a kölcsönösen elfogadható megoldás végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Amennyiben az azonnali végrehajtás nem lehetséges, a Felek észszerű határidőt állapítanak meg a végrehajtásra.
3. A végrehajtó Fél legkésőbb a 2. bekezdésben megállapított határidő lejártáig írásban tájékoztatja a másik Felet minden olyan intézkedésről, amelyet a kölcsönösen elfogadható megoldás végrehajtása érdekében hozott.

4. Ha a Felek a konzultáció iránti kérelem időpontjától számított 120 napon belül nem tudnak kölcsönösen elfogadható megoldást találni, vagy ha a kölcsönösen elfogadható megoldást a (2) bekezdésben említett határidőn belül nem hajtják végre, a 36. cikk szerinti konzultációt kérő Fél kérheti, hogy a vita rendezése érdekében az államok közötti választottbírószági eljáráshoz folyamodjanak. Az a Fél, amelyhez a választottbírószági eljárásra irányuló kérelmet benyújtották, a kérelem kézbesítésétől számított 30 napon belül elfogadja vagy elutasítja a kérelmet. Válasz hiányában a kérelmet elutasítottnak kell tekinteni.

38. CIKK

Választottbíráskodás

1. A Felek törekednek arra, hogy megállapodjanak a választottbírói testület összetételéről. Amennyiben a 37. cikk (4) bekezdése szerinti választottbírószági eljárás iránti kérelem elfogadásától számított 30 napon belül nem születik ilyen megállapodás, a Felek további 30 napon belül választottbírókat jelölnek ki. A Felek által kinevezett választottbírák közösen nevezik ki a testület elnökét, aki egyik Félnek sem állampolgára.
2. A választottbírói testület objektíven értékeli az elé terjesztett ügyet. A Felek eltérő megállapodása hiányában a választottbírói testület meghatározza az alkalmazandó eljárási szabályzatot.
3. Ha a választottbírói testület arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó intézkedés nem felel meg e fejezet rendelkezéseinek, a bepanaszolt Fél minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy haladéktalanul megfeleljen a követelményeknek.
4. Amennyiben a választottbírószági eljárás iránti kérelmet az a Fél elutasítja, amelyhez a választottbírószági eljárás iránti kérelmet benyújtották, vagy a választottbírói testület jelentésének be nem tartása esetén a választottbírószági eljárást kérelmező Fél e

megállapodás hatályán belül olyan intézkedéseket fogadhat el, amelyek arányosak a konkrét kötelezettségek teljesítésének elmulasztásával.

39. CIKK

Átláthatóság

A Felek haladéktalanul közzéteszik a következőket:

- (a) a 36. cikk szerinti konzultáció iránti kérelem;
- (b) a 37. cikk szerinti kölcsönösen elfogadható megoldás; valamint
- (c) a 38. cikk szerinti intézkedések.

40. CIKK

Időtartamok

1. Az e fejezetben meghatározott valamennyi időtartamot – eltérő rendelkezés hiányában – naptári napokban kell számítani, annak a cselekménynek a bekövetkezését követő naptól kezdődően, amellyel kapcsolatosan az időtartamot alkalmazzák.
2. Az e fejezetben hivatkozott valamennyi időtartam a Felek kölcsönös megegyezésével módosítható.

41. CIKK

Közvetítői eljárás

1. Valamely Fél bármikor kérheti a másik Felet, hogy kezdjenek közvetítői eljárást a Felek által végrehajtott bármely olyan intézkedéssel kapcsolatban, amely állítólagosan hátrányosan érinti a Felek közötti beruházásokat.
2. A közvetítői eljárás csak a Felek közös megegyezésével kezdődhet meg annak érdekében, hogy feltárják a kölcsönösen elfogadható megoldásokat, és figyelembe vegyék a Felek által kinevezett közvetítő tanácsait és megoldási javaslatait.
3. A Felek törekednek arra, hogy a közvetítő kinevezésének napját követő 60 napon belül kölcsönösen elfogadott megoldást találjanak.
4. A Felek eltérő megállapodásának hiányában a közvetítői eljárás valamennyi lépését bizalmasan kell kezelni, ideértve a tanácsokat, illetve a javasolt megoldásokat is. Azonban bármely Fél nyilvánosságra hozhatja azt a tényt, hogy közvetítésre kerül sor.
5. A közvetítői eljárás nem érinti a Feleknek a 36. és a 38. cikkben vagy bármely más megállapodásban szereplő vitarendezési eljárások szerinti jogait és kötelezettségeit.

VII. FEJEZET

EGYÜTTMŰKÖDÉS ÉS INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

42. CIKK

Technikai segítségnyújtás és kapacitásépítés a beruházáskönnyítés érdekében

1. A Felek elismerik a technikai segítségnyújtás és a kapacitásépítés fontosságát, és kötelezettséget vállalnak arra, hogy együttműködnek az angolai beruházási környezet megerősítése és e megállapodás végrehajtásának támogatása érdekében.
2. Ezeket a tevékenységeket az Európai Unió fejlesztési együttműködésének és eszközeinek szabályai és vonatkozó eljárásai keretében kell végrehajtani.
3. A segítségnyújtás iránti kérelmeknek az azonosított szükségleteken kell alapulniuk, és összhangban kell lenniük a nemzeti beruházáskönnyítési reformokkal. A segítségnyújtásra kölcsönösen elfogadott feltételek vonatkoznak.
4. A Felek a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság keretében:
 - (a) információt cserélnek és felülvizsgálják az e megállapodás végrehajtásával kapcsolatos kapacitásépítéshez nyújtott technikai segítségnyújtással és támogatással kapcsolatos előrehaladást; valamint
 - (b) azonosítják a technikai segítségnyújtás és a kapacitásépítés iránti igényeket.

43. CIKK

A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság

1. E megállapodás megfelelő és hatékony működésének biztosítása érdekében a Felek létrehozzák a két Fél képviselőiből álló, beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottságot.
2. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság első alkalommal legkésőbb e megállapodás hatálybalépésének napját követő hat hónapon belül ülésezik. Ezt követően a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság évente ülésezik, illetve indokolatlan késedelem nélkül bármelyik Fél kérésére, hacsak a Felek képviselői másként nem állapodnak meg.

3. A Felek képviselőinek eltérő megállapodása hiányában a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság Brüsszelben és Angolában felváltva ülészik. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság személyesen vagy más megfelelő kommunikációs eszköz segítségével is ülésezhet, a Felek képviselőinek megegyezése szerint.
4. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság társelnöki tisztét Angola részéről a gazdasági és tervezési miniszter, illetve az ipari és kereskedelmi miniszter, az Unió részéről pedig az Európai Bizottság kereskedelemért felelős tagja vagy megbízottjai töltik be.

44. CIKK

A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság feladatai

1. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság:
 - (a) megvizsgálja a Felek közötti beruházási kapcsolatok további javításának lehetőségeit;
 - (b) felügyeli és elősegíti e megállapodás végrehajtását és alkalmazását, és előmozdítja általános célkitűzéseit;
 - (c) megfelelő módszereket keres az e megállapodás hatálya alá tartozó területeken esetlegesen felmerülő problémák megelőzésére vagy megoldására, illetve az e megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatban felmerülő viták orvoslására;

- (d) megvizsgál minden egyéb, az e megállapodás hatálya alá tartozó területtel kapcsolatos érdeklődésre számot tartó kérdést, amint arról a felek képviselői megállapodhatnak;
- (e) mérlegeli a 22. cikkben említett, folyamatban lévő vizsgálatokat és az igazgatási segítségnyújtás iránti kérelmeket;
- (f) megvitatja a megállapodás lehetséges javításait, különösen a más nemzetközi fórumokon és a Felek által kötött más megállapodások keretében szerzett tapasztalatok és az ott tapasztalható tendenciák fényében; valamint
- (g) az első ülésén elfogadja az eljárási szabályzatát.

45. CIKK

A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság határozatai és ajánlásai

1. Az e megállapodásban foglalt célkitűzések elérése érdekében a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság döntési hatáskörrel rendelkezik, amennyiben e megállapodásban foglaltak így írják elő. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság által e megállapodás alapján hozott határozatok a Felekre nézve kötelezőek. A Felek elfogadják az e határozatok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.
2. E megállapodás célkitűzéseinek elérése érdekében a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság megfelelő ajánlásokat tehet az e megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi kérdésben.
3. A beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság konszenzussal hozza meg határozatait és fogalmazza meg ajánlásait.

46. CIKK

Párbeszéd a civil társadalommal

1. A Felek párbeszédet (a továbbiakban: párbeszéd) szerveznek a civil társadalommal e megállapodás végrehajtásának megvitatása céljából.
2. A Felek a párbeszéd során előmozdítják az érdekelt felek kiegyensúlyozott képviselését, beleértve a gazdasági növekedéssel és a fenntartható fejlődéssel, valamint a szociális, környezetvédelmi és egyéb kérdésekkel foglalkozó nem kormányzati szervezeteket, üzleti és munkáltatói szervezeteket és szakszervezeteket.
3. A párbeszédre évente, a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottság ülésével összefüggésben kerül sor, kivéve, ha a Felek másként állapodnak meg.
4. A párbeszéd céljából a Felek tájékoztatást nyújtanak e megállapodás végrehajtásáról. A párbeszéd során kifejtett nézeteket és véleményeket be lehet nyújtani a beruházáskönnyítéssel foglalkozó bizottságnak, és nyilvánosan hozzáférhetővé lehet tenni.
5. A Felek dönthetnek úgy, hogy a párbeszédet adott esetben a Felek által a civil társadalom bevonására létrehozott meglévő mechanizmusokon keresztül szervezik meg.

VIII. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

47. CIKK

Általános kivételek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy akadályozza bármelyik Felet olyan intézkedések elfogadásában vagy végrehajtásában, amelyek:

- (a) a közbiztonság vagy a közerkölcs védelméhez, illetve a közrend fenntartásához szükségesek¹²;
- (b) az emberi, állati vagy növényi élet vagy egészség védelméhez szükséges;
- (c) azon jogszabályok vagy egyéb rendelkezések betartásának biztosításához szükségesek, amelyek nem ellentétesek e megállapodás rendelkezéseivel, ideértve a következőkre vonatkozókat is:
 - (i) félrevezető vagy csalárd gyakorlatok megakadályozása vagy a szerződések nem teljesítése hatásának kezelése;
 - (ii) a magánélet védelme a személyes adatok feldolgozásának és terjesztésének összefüggésében, valamint az iratok titkossága és az egyéni számlák védelme;
 - (iii) biztonság.

48. CIKK

Biztonsággal kapcsolatos kivételek

¹² A közbiztonságra és a közrendre hivatkozó kivételek csak akkor alkalmazhatók, ha a társadalom alapvető érdekeinek valamelyike valódi és kellően súlyos fenyegetettség alatt áll.

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy:

- (a) megkövetelné bármelyik Félől olyan információk szolgáltatását vagy hozzáférhetővé tételét, amelyek átadását a Fél alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli; vagy
- (b) gátolná bármely Felet abban, hogy olyan, az alapvető biztonsági érdekei védelméhez szükségesnek ítélt intézkedéseket hozzon, amely(et):
 - (i) a fegyverek, lőszeres és hadfelszerelések gyártása vagy kereskedelme, valamint más áruk és anyagok, szolgáltatások és technológiák olyan kereskedelme vagy azokkal összefüggő ügyletek, és olyan gazdasági tevékenységek vonatkozásában, amelyek közvetlenül vagy közvetve katonai létesítmények ellátását szolgálják;
 - (ii) hasadó- és fuzionáló anyagokra, illetve ezek alapanyagaira vonatkozik; vagy
 - (iii) háború idején vagy bármely, a nemzetközi kapcsolatokban felmerülő egyéb veszélyhelyzet felmerülésekor hoznak; vagy
- (c) gátolná bármely Felet abban, hogy az Egyesült Nemzetek Alapokmányában megfogalmazott kötelezettségek nyomán lépéseket tegyen a nemzetközi béke és biztonság fenntartására.

49. CIKK

Kapcsolat a cotonoui megállapodással

Ebben a megállapodásban semmi sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza valamelyik Felet abban, hogy a Cotonoui Megállapodás értelmében megfelelő intézkedéseket hozzon.

50. CIKK

Időtartam

Ezt a megállapodást 20 éves időtartamra kötik meg, amely azonos és egymást követő időszakokra automatikusan megújítható.

51. CIKK

Megszűnés

1. Bármelyik Fél írásban értesítheti a másik Felet az e megállapodás megszüntetésére irányuló szándékáról.
2. A megszüntetés az (1) bekezdésben szereplő értesítés kézhezvételének napjától számított hat hónap elteltével válik hatályossá.

52. CIKK

Területi hatály

1. E megállapodás alkalmazandó:

- (a) az Unió tekintetében azokon a területeken, amelyeken az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó, az azokban a szerződésekben meghatározott feltételekkel; és
 - (b) Angola tekintetében azokon a területeken, amelyeken Angola a nemzetközi joggal és a nemzeti joggal összhangban szuverenitást vagy szuverén jogokat gyakorol, beleértve a szárazföldi területet, a belvizeket, a felségvizeket és a felettük lévő légteret, valamint a parti tengerrel szomszédos tengeri területeket, beleértve a tengerfenéket, a kontinentális talapzatot és a megfelelő általajt.
2. E megállapodás alkalmazásában a „terület” kifejezés az (1) bekezdéssel összhangban értendő.
3. Az egyértelműség érdekében e cikkben a nemzetközi jogra való hivatkozások magukban foglalják különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetének 1982. december 10-én Montego Bay-ben kelt Tengerjogi Egyezményét. A nemzeti jog és a nemzetközi jog közötti ellentmondás esetén az utóbbi az irányadó.

53. CIKK

Módosítások

A Felek e megállapodás módosításáról írásban állapodhatnak meg. Az ilyen módosítások az 57. cikknek megfelelően lépnek hatályba.

54. CIKK

Új tagállamok csatlakozása az Európai Unióhoz

1. Az Unió tájékoztatja Angolát minden olyan harmadik ország csatlakozási kérelméről, amely az Unióhoz való csatlakozásra irányul.
2. Az Európai Unió tájékoztatja Angolát a harmadik országoknak az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról szóló bármely szerződés hatálybalépéséről.

55. CIKK

A megállapodás alapján fennálló jogok és kötelezettségek

E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az a Felek között a nemzetközi közjog alapján létrehozottaktól eltérő jogokat vagy kötelezettségeket keletkeztetne, vagy úgy, hogy erre a megállapodásra közvetlenül hivatkozni lehet a Felek belső jogrendszerében.

56. CIKK

Hivatkozás jogszabályokra és egyéb megállapodásokra

1. Eltérő rendelkezés hiányában a Felek hivatkozott jogszabályai és egyéb rendelkezései azok módosításait is magukban foglalják.
2. Amennyiben e megállapodás nemzetközi megállapodásokra hivatkozik vagy azokat részben vagy egészben magában foglalja, az úgy értendő, hogy azok a nemzetközi megállapodások magukban foglalják az e megállapodás aláírásának napján vagy azt követően mindkét Fél számára hatályba lépő módosításokat vagy a helyükbe lépő megállapodásokat. Amennyiben ilyen módosítások vagy utódmegállapodások eredményeként bármilyen kérdés merül fel e megállapodás végrehajtását vagy

alkalmazását illetően, a Felek bármelyik Fél kérésére konzultációt folytathatnak egymással azzal a céllal, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találjanak.

57. CIKK

Hatálybalépés

1. E megállapodás az azon napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyen a Felek értesítik egymást az ehhez szükséges megfelelő belső eljárások lezárulásáról.
2. Az e cikkben alapuló értesítéseket az Európai Unió esetében az Európai Unió Tanácsa Főtitkárságának, az Angolai Köztársaság esetében a külügyminisztérium nemzetközi együttműködésért felelős nemzeti igazgatójának kell küldeni.

58. CIKK

Nyelv és hiteles szövegek

E Megállapodás két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák és szlovén nyelven, ezen szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELEŰL az alulírott, erre kellően felhatalmazott megbízottak aláírták ezt a megállapodást.

Kelt ...-ban/-ben, a év ... havának napján.

az Európai Unió részéről,

az Angolai Köztársaság részéről